

יש לנו כימיה!

פרויקט לעידוד לימודי כימיה ותעשייה כימית בישראל

כימיה, תעשייה וסביבה בראי החברה והפרט

הנחיות להכנת פודקאסט (הסכת)

כהרחבה לקטגוריית הכתבות אפשר להכין פודקאסט (הסכת), שהוא כתבה מוקלטת באורך 5-10 דקות. הפודקאסט מוסר מידע מתומצת, אך עם זאת מקיף, על הנושא אותו חקרתם. מומלץ לשלב בפודקאסט קטעי ראיונות שערכתם, מוסיקת רקע או כל דבר יצירתי אחר שמתאים לפודקאסט. חובה להגיש את הפודקאסט עם דף פרטים נלווה (הנמצא באתר) שבו פרטים מזהים, תקציר של הפודקאסט ומקורות מידע.

הנושא צריך להיות קשור ליישומי הכימיה בחיי היומיום ו/או לתעשייה. הפודקאסט(הסכת) צריך לכלול עקרונות כימיים והסבר מדעי. העתקת מידע מקטעי מקור פסולה ועלולה לגרום לפסילת העבודה.

צוות הפרויקט: יכול עד שלושה תלמידים.

לפני הכתיבה:

עבדו בצמוד למחונן אשר נמצא באתר התחרות!

גיבוש רעיון: בחירת נושא עליו מעוניינים לדבר. כדאי לחשוב על המאזין הפוטנציאלי – מה יעניין אותו לשמוע? האם הנושא ייחודי? האם יש בו זווית ראייה אישית שלכם שאתם רוצים לספר עליה?

העלאת שאלות רבות ומגוונות (ככל האפשר) הקשורות לנושא זה: הפודקאסט לא יעסוק בכל השאלות, אך שלב זה נחוץ על מנת לזהות את מוקדי העניין ואת הנושאים שעבורם יש לערוך תחקיר מקיף.

תחקיר: התחקיר צריך לכלול חלק עיוני (קריאה והבנת התופעה אותה חוקרים, חיפוש מקורות מידע מהימנים בכתובים ובאינטרנט) וחלק מעשי (ראיונות עם אנשים שיש להם נגיעה לנושא, עריכת סקר, סיור, צפייה בסרטים או כתבות קודמות שנעשו בנושא וכד').

הפודקאסט אינו סיכום של ידע שמצאתם בספרי הלימוד או באינטרנט. התחקיר המעשי הוא זה שיוצק חיים בתוצר הסופי. מומלץ לשלב בתחקיר המקדים מספר ראיונות עם אנשי מפתח המומחים בתחום שבו החלטתם להתמקד. כמו כן, במסגרת התחקיר מומלץ לגשת פיזית למקומות הרלוונטיים לנושא, לדוגמה: בית מרקחת, אם מדובר בתרופה, או מפעל - אם מדובר במוצר/בתהליך ייצור, או בית חולים - אם מדובר בנושא רפואי וכד'. ההתרשמות מהביקור חייבת להופיע בתוך הפודקאסט, ולרוב היא מעלה את רמת התוצאה באופן משמעותי.

אם החלק המעשי של התחקיר כולל ראיון יש לתכנן באופן כללי את הראיון: יש לנסח שאלות מנחות, להציג מידע שנמצא בתחקיר העיוני ולבקש מהמראויין תגובה לגביו וכו'.

חשוב לבקש רשות להקליט את הראיון באמצעות רשמקול. רצוי לשלב קטעים נבחרים מתוך הראיונות בתוצר הסופי. אם אין אפשרות להקליט, חשוב לתעד באופן מדויק, ככל האפשר, את הדברים הנאמרים על מנת שתוכלו לשלב אותם בפודקאסט.

מאחר ונושאי העבודות עוסקים ב"כימיה, תעשייה וסביבה בראי החברה והפרט" יש להסביר בפודקאסט בקצרה את התופעה הכימית ואת המושגים המקצועיים הקשורים אליה, כדי שגם מאזינים שאינם כימאים יוכלו להבינם. יש להימנע משימוש במושגים מדעיים מסובכים שאינם מוסברים בפודקאסט. חשוב לעשות הבחנה בין עיקר לטפל.

יש להציג את הרלוונטיות של הנושא ליישומי הכימיה בחיי היומיום ו/או לתעשייה ו/או להדגיש דילמות ערכיות באופן מעמיק ומקיף. יש לזכור שהכימיה עומדת במוקד העניין ולכן חשוב להדגיש ולציין במפורש את הקשר לכימיה, לחיי היומיום ו/או לתעשייה.

שלבי הכנת הפודקאסט (הסכת):

- הצגת הנושא
- פתיח - פתיח בהיר ומרתק שיכניס את המאזין לנושא הפודקאסט (הסכת).
- גוף הפודקאסט – הפודקאסט יתמקד בנושא הנחקר תוך יצירת סיפור זורם ועקבי. יש לשלב בין המידע מהתחקיר העיוני לבין המידע מהתחקיר המעשי באופן הגיוני ומעניין למאזין. אפשר לשלב קטעים מתוך ראיונות שערכתם.
- דגש על המטרה – אין לגלוש לעניינים שאינם רלוונטיים. הפודקאסט חייב להתמקד בנושא עצמו.
- סיכום – רצוי שבקטע המסכם יהיה משפט "מחץ" או שתועלה סוגיה חשובה הדורשת המשך בירור והבהרה.
- אווירה – אפשר לשלב מוסיקת רקע מתאימה או צלילים מתאימים.

משך הפודקאסט: בין 5 ל-10 דקות.

יש להקפיד על שפה בהירה ותקינה. מאחר והמאזין הוא אדם ממוצע ולא מדען, יש להסביר, במידת הצורך, מונחים מדעיים רלוונטיים. הכימיה היא העיקר: יש לתת הסברים לתהליכים, לחומרים ולעקרונות. יש לציין בתוך הדברים את רשימת המקורות ששמשה אתכם להכנת הפודקאסט (לפחות שלושה מקורות). רשימת המקורות לא יכולה לכלול רק מקורות מוויקיפדיה.

לאחר הקלטת הפודקאסט:

- רצוי לבקש מחבר/מורה/הורה להאזין לפודקאסט ולבקש הערות והבהרות לדברים שאינם ברורים, ואז לתקן את התוצר על פי הערות המאזינים.

את הפודקאסט אפשר לשלוח לקבלת משוב (רשות) למנחה האזורית עד תאריך 22.12.2019

את התוצר הסופי יש להגיש בדוא"ל למנחה האזורית עד תאריך 19.01.20

שיפוט הפודקאסט:

השיפוט נעשה הן בתחום התוכן המדעי והן בתחום העריכה, בהתאם למחווה.

בהצלחה מצוות הפרויקט!

המחלקה להוראת המדעים, מכון ויצמן למדע, רחובות

[האתר הלימודי בכימיה – כימיה ותעשייה כימית בשרות האדם](#)